

Навчаючись, працювала на різних ділянках нашої Бібліотеки – у відділах обробки книги, обслуговування читачів, МБА, науково-методичному та відділі рекомендаційної бібліографії. Протягом багатьох років П. Кружаєва очолювала групу, яка готувала щоквартальник «Календар знаменних і пам'ятних дат», і була однією з тих, хто закладав підвалини цього популярного довідкового видання.

Як досвідчений фахівець і вмільний наставник, Прасковія Олексіївна виховала не одне покоління бібліотекарів та бібліографів. Людина чіткої громадянської позиції, вона завжди була активною й небадюжою до життя Бібліотеки, чим завоювала авторитет та повагу серед співробітників.

Життерадісна, енергійна, оптимістична – такою завжди була і залишається Прасковія Олексіївна, якій нині виповнюється 90 років.

Валентина Василівна Патока – відомий бібліограф, бібліотекознавець, талановитий організатор української бібліотечної справи. Працювати на бібліотечній ниві почала в 1958 р. бібліотекарем у с. Підбрусень Вербського району Рівненської області, в той час навіть не підозрюючи, який довгий шлях вона подолає – від рядового бібліотекаря до заступника директора бібліотеки.

За роки своєї активної діяльності у книгозбірнях В. Патока опанувала практично всі бібліотечні процеси: комплектування фондів, опрацювання літератури, організацію алфавітних і систематичних каталогів, а головне – обслуговування читачів, забезпечення їхніх інформаційних потреб.

У 1969 р., вже досвідченим фахівцем, Валентина Василівна прийшла на роботу до Державної бібліотеки УРСР ім. КПРС, як тоді називалася НПБУ, в науково-методичний відділ.

У березні 1985 р. очолила відділ рекомендаційної бібліографії, який згодом було реорганізовано в науково-бібліографічний. Пріоритетним напрямом

діяльності відділу визначила роботу зі створення національного репертуару української книги.

За ініціативою Валентини Василівни було проведено першу в Україні наукову конференцію, яка накреслила напрями розвитку національної бібліографії. Під її керівництвом створено низку науково-допоміжних покажчиків суспільно-політичної, культурологічної та філологічної тематики, започатковано серії «Видатні (провідні) діячі української книги», «Повернуті імена», «Українські письменники», «Шістдесятиництво: профілі на тлі покоління».

Валентина Василівна стала ініціатором нового напрямку в роботі відділу – аналітичної ретроспективної бібліографії; була одним із авторів покажчиків змісту журналів «Визвольний шлях», «Слово і Час», «Листи до приятелів»; науковим редактором покажчиків змісту часописів «Червоний шлях», «Радянська література», збірників «Наука і культура. Україна», «Українське літературознавство».

Справою свого життя В. Патока вважає підготовлений нею (у співавторстві з Є. Бабич) науково-допоміжний покажчик «Репресії в Україні (1917–1990 рр.)», який можна вважати справжньою бібліографічною монографією.

Знаменним для Валентини Василівни став 1998 р., коли Указом Президента України за вагомих особистий внесок у розвиток бібліотечної справи, високий професіоналізм їй було присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України».

Як наставник, В. Патока завжди є прикладом для молоді, виявляючи активну життєву позицію, творчий підхід до справи, людяність, доброту, готовність прийти на допомогу. Ця чарівна жінка є уособленням любові й вірності – сім'ї, друзям, Вітчизні.

*Вітаємо наших славних ювілярок і зичимо їм
міцного здоров'я, багато світлих днів,
родинного затишку й добробуту!*

Колеги

ПОДІЇ. ФАКТИ

*Т. Мирош, бібліограф
Центральної міської бібліотеки ім. Лесі Українки м. Львова*

МЕРЕЖА ІНТЕРНЕТ-ЦЕНТРІВ У БІБЛІОТЕКАХ РОЗШИРЮЄТЬСЯ

НАЙКРАЩИМ подарунком для працівників ЦБС для дорослих м. Львова стало отримання напередодні професійного свята – Всеукраїнського дня бібліотек – нової комп'ютерної техніки. Завдяки програмі «Бібліоміст» чотири бібліотеки системи (ЦМБ ім. Лесі Українки, бібліотека-філії ім. Олега Ольжича, № 15 та № 33) стали переможницями 2 раунду конкурсу «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету».

Урочиста церемонія відкриття Інтернет-центрів відбулася 29 вересня. Присутня на ній керівник відділу партнерств програми «Бібліоміст» Н. Біляєва констатувала, що «це досягнення співробітників

бібліотечних систем, які проявили творчість і подали цікаві проекти, що були оцінені експертною комісією, та завдяки цьому були відібрані й підтримані».

Головною метою проекту ЦМБ ім. Лесі Українки є надання інформаційної підтримки багатодітним родинам та молодим сім'ям із правових питань, психології, медицини, виховання дітей, працевлаштування, допомога в освіті й самоосвіті тощо. Не секрет, що ці категорії населення через брак коштів не завжди мають можливість придбати нові комп'ютери та інші сучасні засоби комунікації, підключитися до Інтернету. Тому ця послуга в Бібліотеці буде для них дуже доречною та дасть змогу задовольняти різні інформаційні потреби й інтереси.

Важливою складовою реалізації проекту став започаткований на сайті ЦМБ ім. Лесі Українки працівниками її Інтернет-центру блог «Обличчям до родини», інтерфейс якого було продемонстровано гостям вищезгаданої церемонії. Приємно зазначити, що за неповний місяць блог відвідали близько 300 осіб. Він спрямований на інформування користувачів Бібліотеки, жителів краю про різноманітні матеріали з питань сім'ї, що, сподіваємось, дасть змогу розширити коло відвідувачів книгозбірні. Планується створити нові цікаві програми, оригінальні проекти із використанням веб-ресурсів, що сприятиме формуванню у членів громади позитивного ставлення до Бібліотеки, збагаченню культурного життя краян.

Крім урочистої частини, під час відкриття Інтернет-центру в ЦМБ ім. Лесі Українки на запрошених чекало цікаве ревію – відкриття першого у Львові бібліотечного ретромuzeю. Тут можна було побачити старі копіювальні апарати, перший комп'ютер книгозбірні, апарат для виготовлення каталожних карток та багато інших цікавих речей. Зрозуміло, що ці експонати викликали у відвідувачів неабиякий інтерес та стали темою жвавого обговорення. Присутні мали змогу порівняти, яке технічне оснащення мала Бібліотека в недалекому минулому і який якісний стрибок зробила сьогодні.

ПРИСУДЖЕННЯ НОБЕЛІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ З ЛІТЕРАТУРИ–2011

ЦЬОГО року премію отримав один із найвидатніших діячів шведської культури нашого часу Томас Транстермер. Його ім'я стоїть в одному ряду з іменами таких великих шведів, як вчений-природознавець XVIII ст. Еммануїл Сведенборг, кінорежисер Ингмар Бергман. Т. Транстермер, який пише переважно неримовані вірші, відомий майстерним володінням словом і щедрим використанням метафор при чіткому збереженні форми.

Присудження Нобелівської премії поету стало першим за 15 років прецедентом: востаннє (1996 р.) її отримала польська поетка Віслава Шимборська.

Підготував **Ю. Ворона** за інформацією веб-сайту:
http://www.znaki.fm/magazine/books/obladatelem_nobelivskoy_premii_po_literature-2011_stal_tomas_transtyormer

КНИЖКОВІ СКАРБИ

*О. Серебрян, заступник директора
Чернівецької обласної універсальної
наукової бібліотеки ім. Михайла Івасюка*

КНИГИ, ЯКИМ СТО РОКІВ

2011 рік є урожайним на різноманітні ювілейні дати культурно-мистецького життя. І до кожної з них у Чернівецькій ОУНБ ім. М. Івасюка готувалися книжкові виставки, щоб розкрити для користувачів фонди Бібліотеки, ознайомити з багатством книжкового світу.

Однак найцікавішою експозицією, родзинкою року стала виставка «Книзи – 100 років», приурочена до Всеукраїнського дня бібліотек. Демонструвалося 40 книг, що побачили світ у 1911 р., здебільшого у видавництвах Львова, Чернівців, Відня. В них знайшли відображення дух епохи, розвиток просвітництва на початку ХХ ст. тощо.

У той час активно займалися видавництвом серії «Руска письменність» товариство «Просвіта» у Львові, серії «Народна бібліотека» – товариство «Руська Рада» у Чернівцях, діяли Видавничий відділ Союзу руских хліборобських спілок на Буковині «Селянська Каса», Мамаївська заміська філія чернівецького товариства «Українська школа».

Отже, книга, датована 1911 р., розповідає свою історію, доносить відгомін 100-літньої давнини. Майже половина цих безцінних перлин дійшла до нас завдяки відомому науковцю Олексі Стратоновичу Романцю, який дбайливо добирав їх і зберіг для нащадків у власній колекції.

В експозиції було представлено збірку з 23 оповідань «Твори Ізидора Воробкевича», видану у Львові. Цінність видання значно підвищується завдяки поміткам, які залишив О. Романець, звертаючи увагу на маловживані слова, бісерні розсипи діалектизмів.

Серед інших видань – «Співанки для шкіл народних Ізидора Воробкевича» (Відень), книги, випущені в чернівецькій друкарні «Руська Рада» під зарядом І. Захарка: «Невольник» Т. Шевченка, «Кидаю слова. Нариси й оповідання» Б. Лепкого, «Переписка Михайла Драгоманова з Михайлом Павликом», «Камінна душа» Г. Хоткевича, «Шкільні образки» Д. Макогона, «Чому люди задурманюються?» Л. Толстого, «Герцоговінські оповідання» С. Чоровича (переклад із